

УВОД

О природи социологије и о особеностима њеног метода постоје неколико различитих становништа, која су битно обележила развој методологије социолошких истраживања и социологију као науку.

За потребе овог рада објаснићемо неколико основних појмова које користимо у раду.

Методологија је један део логике и као методологија једне посебне науке она остаје специјална логичка дисциплина чији је задатак да проучава и развија логичке оквире научног сазнања, али и истраживачка средства и поступке које одређена наука примењује у својим истраживањима и помоћу којих настоји да дође до нових сазнања.

За лакше разумевање природе и функције методологије значајно је да се објасни разлика између методологоје и метода. Метод је начин истраживања који се примењује у некој науци. Он је нераздвајни саставни део њене истраживачке делатности. Само би једна наука, у којој су се престала постављати нова питања, која више не настоји да усаврши свија знања, могла да буде без метода. А методологија, као логичка дисциплина која проучава метод, развија његова логичка начела, настоји да систематизује и оцени истражиначко искуство једне науке, много је самосталнија у односу према истраживачкој делатности одређене науке.

Методолошка расправљања су најпотребнија када метод није довољно подесан за успешно решавање научних проблема, кад у научној пракси искрсну веће тешкоће, кад у њој нема рационалног реда, кад постоји много неслагања. Тада методологија може својом критичком анализом највише да помогне.

Значи методологоја је логичко-епистемолошка критичка анализа разних методских поступака и читавог стања једне науке, тј. она израђује критерије на основу којих се утврђују истинитост и научна употребљивост одређених сазнања.

Развитак социологије и њеног метода и методологије обележен је бројним покушајима да се докучи сама природа лјудског друштва и начин на који би се оно могло проучавати. Од свих тих покушаја савремена социологија и метаологија социолошких истраживања сачувала је највредније, оно што је битно обележило њен развој.

Међу најутуцајнија свакако морамо убројати следећа:

оно које заступа Маркс и марксисте

позитивистичко становиште Канта, Мила и Диркема

становиште чија је основна идеја да између природних и друштвених наука постоје корените епистемолошке разлике чији су главни представници Винделбанд, Дилтај (тзв истористи)

Становиште које се назива социологија разумевања које је највише дошло до изражаја у делу Макса Вебера.

ОСНОВНЕ ОСОБИНЕ МАРКСОВОГ МЕТОДА

Марксов метод се развија од краја педесетих до седамдесетих година XIX века. Главне подстицаје за развој своје методолошке мисли Маркс црпе из Хегелове филозофије и класичне политичке економије.

Једна од осовних Марксових методолошких идеја је да теоријска и методолошка искуства у проучавању једног развијеног типа друштва могу корисно послужити у проучавању осталих. Изнео је гледиште да проучавање односа структура развијених облика друштвене производње омогућује да се ретроспективно боље схвате односи и структуре њених ранијих историјских облика.

Циљ науке, по Марксу, може да буде само истина, све поступније и дубље сазнавање стварности.

Та сазнања улога не може се ничем подредити и у тргању за истином наука мора да буде и безобзирна и доследна. Дакле, очигледно је Марксово гледиште да безобзирно инепристрасно трагање за истином није само ствар личног поштења научника, него битна, иманентна особина науке као лјудске делатности.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com